Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

13 июль 1970 й. 5-йил чиқиши. ДУШАНБА № 163 (1231). БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«Қизил тонг» тикувчилик фирмасида беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ғайрат билан меҳнат қилаётган илғор ишчилар жуда кўп. Юқоридаги суратда сиз ана шу корхонанинг коммунистик меҳнат зарбдори Екатерина Иванцовани кўриб турибсиз. Пастдаги суратда — фирманинг чевар тикувчиси комсомол аъзоси Саида Мирхўжаева. Бу меҳнатсеварлар смена топшириқларини мунтазам 130-140 процент адо этмоқдалар.

М. Нуриддинов ва И. Шоинағомов фотолари.

Беш йилликнинг зарбдор одимлари

КОММУНИСТИК МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ

СССР транспорт қурилиши министрлигига қарашли 408-кўприк қурилиш поездига шундай шарафли ном берилди. Бу поезд Улуғ Ватан урушининг энг оғир 1942 йилида Москва остоналарида тузилган эди.

Ўшандан буён 28 йил ўтди. Умумхалқ ғалабасига кўприк қурувчилар ҳам катта ҳисса қўшди.

Бу коллектив барпо этилган кундан буён ўз меҳнат ғалабаларини тарих саҳифаларига ёзди. Қурувчиларнинг меҳнати ниҳоят оғир эди. Фронт линиясидан сўнг кўприк қурувчилар Россия Федерацияси, Украина, Молдавия, душмандан озод қилинган қардош мамлакатларнинг территориясида поездларнинг мунтазам юришини таъминлади.

— Биз, кўприк қурувчилар, — дея эслайди комплекс бригада бошлиғи Петр Роговой, — уруш йилларида ўқ ёмғирлари остида кунига 16-20 соатлаб ишладик. Ҳар куни икки уч норма бажариб, қисқа муддатда кўприкларни тикладик. Мен бу билан фахрланаман.

Коллектив ўтган вақт мобайнида озмунча иш қилмади. Шу йилнинг биринчи ярмидагина бутун 1950 йил давомида бажарилганлигига нисбатан икки ҳисса кўп иш қилинди. Ўтган 20 йил мобайнида план топшириғи тўрт баравар ошди.

Урушдан кейинги йилларда Қрим, Урол, Марказий Россия, Ўрта Осиё республикаларида жуда кўп нодир объектлар қурилди. Сирдарё, Кофирнуҳон, Вахш ва бошқа дарёлар устига ҳозирги замон типидаги бақувват кўприклар қурилди.

Шонли коллектив ўз меҳнат ғалабаси учун бир неча бор турли иттифоқдош республикаларнинг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди. Бу давр мобайнида ҳар бир ишчи ўз ихтисосини такомиллаштирди. Коллективда ҳар беш кишининг бири — рационализатор. Рационализаторлик бўйича беш йиллик план 121 процент бажарилди. Меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлигига катта эътибор берилмоқда.

— Фахрли унвон берилишидан руҳланган коллективимиз беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун барча куч ва имкониятларини сафарбар этмоқда, — дейди Тошкентдаги 408-кўприк қуриш поездининг бошлиғи Иван Федорович Гусаков. — Коллектив бундан кейин ҳам меҳнат муваффақиятларини мустаҳкамлаб боради.

ГН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯШАЁТГАН КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

ЎН ВА УНДАН КЎП БОЛА ТУҒИБ ТАРБИЯЛАГАН ОНАЛАРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ОРДЕНИ ВА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ЁРЛИҒИНИ ТОПШИРИШ БИЛАН БИРГА «ҚАҲРАМОН ОНА» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИЛСИН:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА:

Обиджонова Турсуной — уй бекаси.

Бахтиева Тукашхон — уй бекаси.

Исломова Ҳафиза — уй бекаси.

Исҳоқова Лутфи — уй бекаси.

Мирзаева Марҳамат — уй бекаси.

Норқўзиева Маҳсума Назировна — уй бекаси.

Саидова Амина Рўзматовна — уй бекаси.

● Техника тараққиёти йўлида

ТОШКЕСАР ОЛОВ

Тошкентдаги саноат қурилиш материаллари тажриба заводининг территорияси, ишлаб чиқариш майдони, маҳсулот турлари ва ишлаб чиқариш ҳажми тобора кенгайиб ва ортиб бормоқда. Заводнинг этаги темир йўлга туташган. Бу ерда катта тим қурилган. Тимнинг теварак атрофи қизғиш, кулранг, оқ, қора ва бошқа ранглардаги баҳайбат гранит ва мармар тошлар билан тўлиб ётибди. Бу қиммат баҳо тошлар мамлакатимизнинг — Капустянский, Головинский (Украина), Севасой, Ғозғон, Чоркесар каби кўпгина конларидан келтирилган.

Тажриба заводининг мутахассислари саноат корхоналарига янги хил маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича техника тавсияларини берибгина қолмай, ўзлари ҳам табиат эҳсон этган қимматбаҳо тошлар ва мармарлардан кўпгина буюмлар ясамоқдалар. Бунда тош кесишнинг бир мунча фойдали режимини яратмоқдалар.

Нор туядек келадиган мармар тошга қандай ишлов берилади? Ўн тонналик тошни болға ёки метин искана билан қандай силлиқлаш мумкин? Қурилиш материаллари индустриясига қарашли кўпгина корхоналарда тош йўнишда ҳали ҳам асосан ана шу қуроллардан фойдаланиб келинмоқда.

Чуқурсойдаги тажриба заводида рангли ва мармар тошларга ишлов беришда янги фойдали ва қулай воситадан фойдаланилмоқда. Бу термокесиш асбоби тошкентликлар буюртмасига биноан Харьковдаги авиация институтининг устахонасида тайёрланди. Унинг тузилиши оддий. Бир шлангдан бензин оқиб келади, иккинчи шлангдан эса сиқиқ ҳаво келади. Труба камерада бензин ёна бошлайди. Ҳосил бўлган олов беш атмосфера босимда ташқарига отилади.

Бензин ва ҳаво аралашмаси термик таъсир остида ташқарига чиқади ва ўзаро жуда кучли ички зиддият ҳосил бўлади. Унинг иссиқлик даражаси 1900 градусга тенг. Ёғочга тутилган зоҳатиёқ ўт олиб кетади. Ташқаридаги паст температура билан аралашган олов тошнинг устки қаватидан гранит доначаларини ўйиб, учириб юборади. Натижада тошда силлиқ сатҳ ҳосил бўлади.

Тош ва гранитларни йўнишда термокесиш асбобининг қўлланиши меҳнат унумдорлигини кескин оширди ҳамда ишлов берилган маҳсулот сифатини яхшилади. Ҳозир заводнинг бир қанча тош кесарлари ана шу янги усулда ишламоқдалар.

М. САВЕЛЬЕВ,
А. ОБИДХЎЖАЕВ.

НАЗОРАТЧИЛАР СЕМИНАРИ

Куйбишев район партия комитетининг мажлислар залида район назоратчиларининг навбатдаги бир кунлик семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва бошқа муассасалар қошидаги халқ контроли группалари раислари ҳамда пост бошлиқларидан 160 га яқин киши иштирок этган бу семинар асосан халқ мулкининг энг яхши посбонлари иш тажрибаларини оммалаштиришга бағишланди. Семинар қатнашчилари трактор ва кабель заводлари, тўртинчи қурилиш трести, врачлар малакасини ошириш институти, «Узгипрокоммунинжпроект» каби ташкилотлар халқ контроли группалари раҳбарларининг ўз корхоналарида иш олиб бораётган назоратчилар группалари иш тажрибаларига бағишланган чиқишларини зўр қизиқиш билан тингладилар.

Район халқ контроли комитети ташкилий ишлар бўлими мудири А. Васильевнинг «Халқ контроли группа ва постлари ишини планлаштириш», шикоятлар бюроси мудири В. Разаматнинг «СССР Олий Совети Президиумининг 1968 йил 12 апрелда қабул қилган қарорининг корхона ва ташкилотлар раҳбарлари томонидан бажарилишини назорат қилиб боришда район халқ контроли комитети ва группалари амалга ошираётган ишлар ҳақида» каби мавзулардаги докладлари ҳам кўпчиликда яхши таассурот қолдирди.

Семинар охирида район халқ контроли комитетининг раиси Ҳ. Тошхўжаев беш йиллик охирги йилининг иккинчи ярмида район назоратчилари олдида турган улуғвор вазифалар ҳақида гапириб берди.

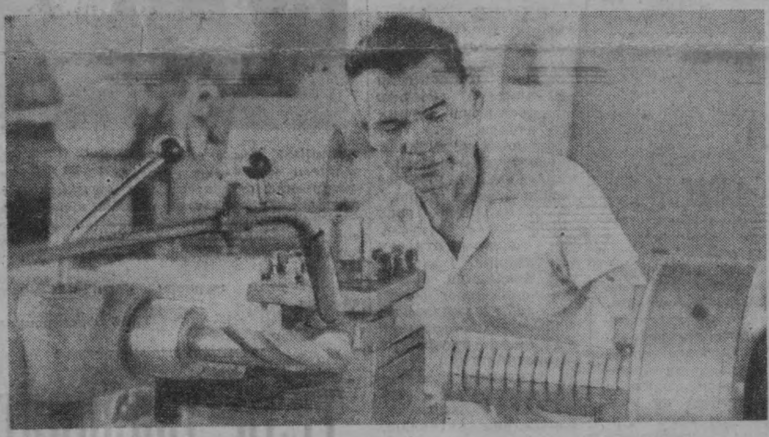

«Средазэнергоцветмет» корхонасининг қозон цехида халқ хўжалиги учун зарур бўлган хилма-хил буюмлар буюртма асосида тайёрланмоқда.
СУРАТДА: илғор токарь Муса Бадигов. У ўн етти йилдан буён ана шу корхонада ишлаб келмоқда. Коммунистик меҳнат зарбдори ёш ишчиларнинг устози.

М. Нуриддинов ва И. Шоинағомов фотоси.

Ташаббус ташкилотчилари

Тошкент шаҳар ва район советлари доимий комиссияларининг фаолиятида бир ярим мингга яқин депутат қатнашмоқда. Улар ўзларининг кўнгилли ёрдамчилари — маҳалла комитетлари, пенсионерлар кенгашлари, халқ дружиналари ва ўз сафларида 90 минг жамоатчини бирлаштирган бошқа кўпгина ташаббускор ташкилотлар билан яқин алоқада ишламоқдалар. Халқ вакиллари сайловчиларнинг наказларини бажара бориб, экономикани ва шаҳар хўжалигини, саноатда техника тараққиётини, меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини ривожлантиришга доир турли масалаларни ижроия комитетлар олдига қўймоқдалар.

Шаҳар совети депутатларидан бир группаси ишчиларнинг ётоқхоналарига рейд уюштирди. Улар корхоналар ва қурилишларнинг ётоқхоналарига бориб йигит ва қизларга кўрсатилаётган маданий-маиший хизмат билан танишдилар. Рейд якунлари юзасидан ижроия комитет махсус қарор қабул қилиб, ёшларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни кучайтириш чораларини белгилади. Жумладан, бинокорлар учун етти минг ўринлик янги ётоқхона қуришга қарор берилди.

Сайловчиларнинг наказларига биноан, ётоқхоналарни ана шундай оммавий кўрикдан ўтказишда учта доимий комиссиянинг — уй-жой хўжалиги, маданият ва санъат, ёшлар ўртасида ишлаш комиссияларининг аъзолари қатнашди. Кучларни ана шундай бирлаштириш шаҳар Совети депутатлари ишида қўлланилаётган самарали формаларнинг биридир.

(ЎзТАГ).

✱ Санъат оламида

ЁШ КИНОАКТЁРЛАР

«Ўзбекфильм» киностудияси қошида киноактёрлар студияси ташкил қилинганига 6 йил бўлди. Бу давр ичида кўплаб киносанъат ишқибозлари студияда таълим олиб, ўз маҳоратларини оширдилар.

Яқинда студияни 16 киши тамомлаб чиқди. Улар орасида студентлар, ишчилар, хизматчилар бор. Масалан, Р. Умрзоқова — Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтининг кутубхоначилик факультетида ўқийди, М. Мирсоатов эса «Шимол» ремонт комбинатида ишлайди. Тугалловчиларнинг кўпчилиги кинода ўзларининг дастлабки ролларини ижро этишган.

Г. ДУСМАТОВА,
студия ўқувчиси.

«ТЕЛЕФОН КИТОБИ»

Пойтахтда қурилиш ишлари тез суратларда олиб борилганлиги учун телефон тармоқларини қуриш ҳам ўзгарди. Кўпгина абонентларнинг номерлари бошқа номерлар билан алмашди. Натижада янги телефон справочнигини яратишга ҳам вақт етишди. Шу муносабат билан шаҳар телефон тармоқлари бошқармасига қарашли рўйхатлар бўлими старший инженери А. В. Ульянкинга мурожаат қилдик.

— Янги телефон справочниги келгуси йилнинг биринчи кварталида босмадан чиқади. Справочник «Ўзбекистон» нашриётида 50 минг нусҳада нашр этилади. Қўлланманинг яратилишида шаҳримиз жамоатчилиги асосий роль ўйнаши керак. Корхона, муассасалар ва шахсий телефонга эга кишилар шу кунларда ўз номерлари тўғрисида аниқ маълумотлар беришяпти. Бу эса справочникни тузишни енгиллаштиради.

«Телефон китоби»га 20 минг абонент қўшилади. Шунинг учун унинг ҳажми кенгайиб, «ўқимишли» бўлади.

Янги телефон китоби бадиий жиҳатдан яхши жиҳозланади. Справочникни тузиш учун махсус группа ташкил қилинди. Улар барча берилган номерларни синчковлик билан текширишади ва рўйхат тузишади.

100 ХИЛ ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Шаҳримиз янгиликлари

Халқ истеъмоли товарлари энг яхши намуналарининг Бутуниттифоқ павильони Тошкент филиалида ҳар кварталда бир марта эксперт совети бўлиб ўтади. Бу совет корхоналар тақдим этган янги маҳсулотларнинг сифати, пишиқлиги, нархи, фасонини текшириб ишлаб чиқаришга тавсия қилади ёки қайта ишлашни лозим деб топади.

Яқинда эксперт совети бўлиб ўтди. Ўрта Осиё республикаларининг 45 корхонаси Ўзбекистон ССР Давлат плани раиси ўринбосари Ш. А. Хўжаев бошчилигидаги совет ҳукмига ўзининг янги маҳсулотларини тақдим қилди. Улар орасида Қўқон пайпоқ комбинати, Ангрен керамика комбинати, Тошкент устки трикотаж фабрикаси, Фрунзе трикотаж фабрикаси, Марғилон шойи комбинати, Андижон трикотаж фабрикаси, Тошкент асбобсозлик заводи ва бошқа ўнлаб корхоналар бор.

Эксперт совети 100 хилдан ортиқ янги маҳсулотни кенг миқёсда ишлаб чиқаришга тавсия қилди.

ПЕШҚАДАМ СУВОҚЧИЛАР

Шу кунларда «Марказ-6» кварталида қурилиш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Бу ерда ўнлаб турар жой бинолари, болгариялик қардошлар қураётган мактаб биноси янги кварталга ҳусн бериб турибди.

Шу ерда қурилган 48 квартирали бинони сувоқдан чиқарган «Отделстрой» трестига қарашли 49-пардозлаш бошқармаси сайқалчилари ҳозир 56 квартирали бинони қўлдан чиқариш арафасида турибдилар. Ишда С. Панаетидис бошлиқ бригададаги Қ. Тўраев, Р. Очилов, Д. Касумов, Х. Целкас каби сувоқчилар пешқадамлик қилмоқдалар.

КИШИЛАР МАМНУН

Бугун

«Марказ-4» массивида икки қаватли бино фойдаланишга топширилди. Бинонинг биринчи қаватида турли профилли маиший хизмат уйи, Киров райпищеторгига қарашли озиқ-овқат магазини ишлай бошлади.

ОБ-ҲАВО БУГУН

Тошкентда ва областда ҳаво булутсиз бўлади, ёғингарчилик бўлмайди. Кучсиз шамол эсади.

Ҳарорат 30-35 даража иссиқ.

✱ Ибратли тадбир

ДАМ ОЛИШ УЗАЙГАЧ...

Трактор заводи маъмурияти тушги дам олиш учун қўшимча вақт ажратишга буйруқ чиқарди. Буни меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш лабораторияси ходимлари ҳисоблаб кўришди. Натижада дам олишга вақт кетса ҳам меҳнат унумдорлиги пасаймас экан. Бу тадбирни биринчи бўлиб ғилдирак цехи азаматлари қўллашди. Бир сменада икки марта — эрталаб соат ўнда, тушдан кейин соат учда ишчиларга ўн минутлик танаффус берилди. Яхши хордиқ чиқарган ишчилар ғайрат камарини бўшаштирмадилар.

Бугун

шу цехдаги бир ойлик меҳнатга якун ясалди. Натижада бир ишчи бир ойда илгаригидан 3 процентдан ортиқроқ маҳсулот ишлаб чиқарганлиги аниқланди.

ФУТБОЛ

АРМИЯЧИЛАР МАҒЛУБИЯТИ

Бугун

«Спартак» (Оржоникидзе) командалари беллашади.

Олий лига командалари ўртасида мамлакат биринчилиги учун 15тур ўйинлари ўтказилади.

Бу учрашувларда «Спартак» (Москва) — «Динамо» (Москва), «Динамо» (Киев) — «Арарат» (Ереван), «Динамо» (Тбилиси) — «Черноморец» (Одесса), «Зенит» (Ленинград) — АСК (Ростов), «Шахтёр» (Донецк) — «Торпедо» (Кутаиси), «Заря» (Ворошиловград) — Пахтакор», «Динамо» (Минск) —

Кеча

Москвада икки Москва командаси «Торпедо» ва МАСК футболчилари учрашишди. Армиячилар бу ўйинда автозаводликларга 1:0 ҳисобида ютқазиб қўйдилар. Шуниси ажабланарлики Марказий Армия Спорт Клубининг ҳужумчиси Федотов ўйин охирлаб қолганда «Торпедо»чилар дарвозасига берилган 11 метрлик штраф тўпини киргизаолмади.

✱ БУ СПЕКТАКЛНИ КЎРИНГ

«Менинг жаннатим»

Севимли халқ шоиримиз Собир Абдулланинг дилрабо ғазалларини ким ҳузур қилиб эшитмаган дейсиз. Унинг «Алпомиш»ичи? Саҳна юзини минг-минг марталаб кўрган, экранга жило берган «Тоҳир ва Зуҳра»сичи? Адибнинг «Гул ва Наврўз» афсонавий драмаси ҳам томошабинларни хушнуд этган эди.

Собир Абдулла драматургиясини кўпинча ана шундай — халқ қаҳрамонлик эпосининг саҳнадаги музикали драматик ифодасида кўришга одатланганмиз.

Бироқ Собир Абдулла замон адиби ҳамдир. Замонавий мавзудаги унинг ўнлаб қўшиқлари ҳар куни эфирда қанот қоқаяпти, десак муболаға бўлмайди. Драматург ўзининг афсонавий пьесаларидаги севимли халқ қаҳрамонларининг олижаноблик, садоқат ва ҳалоллик хусусиятларини замондошларимиз қалбига ҳам оҳангдош қилади. Буни яқинда Муқимий номидаги музикали театрда саҳналаштирилган «Менинг жаннатим» спектаклида, айниқса яққол кўришимиз мумкин.

«Менинг жаннатим» — бугунги кунимиз ҳақидаги драматик қўшиқ. Собир Абдулла замондошларимизнинг жўшқин ҳаёти, орзу ва интилишлари, ҳалоллик ва чинакам одамийлик учун курашлари ҳақида поэтик ҳикоя қилади, турмушимизда учраб турадиган айрим худбин, мансабпараст ва нопок одамларни ҳажв остига олади.

Спектакль яхшиликнинг ёмонлик устидан, адолатнинг адоват устидан ғалабаси билан тамом бўлади.

Д. Зокиров ва К. Жабборов басталаган ария ва дуэтлар, фон музикалари асар мазмунини, ёшлар ҳаётидаги романтизм ва лиризмни чуқурроқ очиб беришга хизмат қилган.

Постановкачи режиссёр А. Раҳимов. Рассом Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. Визель.

Асосий ролларда Ўзбекистон ССР халқ артистлари Т. Жаъфарова, М. Ғофуров, Э. Жалилова, О. Фаёзова, республикада хизмат кўрсатган артист С. Пўлатов, артистлардан Н. Исҳоқова, М. Ихтиёрова ва бошқалар ўйнашаяпти.

«Менинг жаннатим» томошабин қалби томон сафарга чиқди. Унинг замондош дилидан жой олиб, баракали саҳна умрини кўришига тилакдошмиз.

Дунё хабарлари

ТИРИКЧИЛИК ҚИММАТЛАШМОҚДА

БУЭНОС - АЙРЕС. Шу йилнинг олти ойи мобайнида Аргентинада тирикчилик қиммати 7,5 процент ошди. Миллий статистика институти ўзининг ҳар ойлик ҳисоботида шуни маълум қилди.

(ТАСС).

СОВЕТ БУҒДОЙИ МАЪҚУЛ ТОПИЛДИ

ИСТАМБУЛ. Совет «Безостая-1» буғдойи бутун Туркияда экишга тавсия қилинади. «Миллиёт» газетасининг хабар қилишича, «Безостая-1» нав буғдойи Онатули ярим оролининг қирғоқчил иқлими шароитига жуда мос келади ва мутахассисларнинг ҳисобларига кўра, мамлакатдаги буғдой ҳосилини 50 процент оширади.

ЭРОН. Совет Иттифоқи ёрдамида Исфиҳон шаҳрида металлургия заводи қурилияпти. Қурилиш майдонларида домна печлари қад кўтариб қолди.
СУРАТДА: биринчи домна печи қурилишининг умумий кўриниши. Ишчи сменаси тамом бўлгандан кейин.

В. Соболев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

●КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорлари—амалда

ДЕҲҚОНЛАРНИНГ МАДАДКОРИМИЗ

ҲАР сафар партия ва ҳукуматимиз қишлоқ меҳнат аҳлининг олдига янги ва янада масъулиятли вазифаларни кўндаланг қилиб қўйганда биз қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишчи-хизматчилари ҳам бу қарорларнинг тезроқ амалга оширилиши йўлида уларга ёрдам бериб, оғирини енгил қилишга бел боғлаймиз. Бу жуда тушунарли нарса. Чунки, ҳозирги даврда юксак иш унумига эга бўлмаган замонавий техникасиз кўзланган мақсадга эришишни ҳатто хаёлга ҳам келтириб бўлмайди.

Тошкент тракторсозлик заводи асосан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатади. Йил сайин корхона пахтакор совхоз ва колхозларга яқиндан ёрдам бериб келяпти. Бизда тайёрланган прицеплар, ярим прицеплар ва бошқа механизмлар қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам деҳқоннинг ҳақиқий ёрдамчиси бўлиб қолмоқда.

Завод жуда катта миқдорда эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаради, Корхонамиз коллективининг пахтачиликка мосланган «Т-28Х4» маркали тракторлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирганига олти ой бўлди. Мамлакатимиздаги пахтакор колхоз ва совхозлар Тошкент тракторларини олмоқдалар.

Йилнинг бошланиши жуда қизғин бўлди. Бош йиғув конвейери фойдаланишга топширишга тайёрланар эди. Шунингдек, машинадаги айрим деталлар ва бир қанча иш узеллари ҳам ўзгарди. Шунга ўхшаш мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Завод коллективининг ҳаракати зое кетмади. Эндиликда қишлоқ механизатори ўз машинасини бошқаришга «Волга» автомашинасининг ҳайдовчиси қанчалик куч сарфласа шунчалик куч сарфлайди.

Ишлаб чиқаришни ташкил этиш билан боғлиқ бўлган баъзи қийинчиликларга қарамай, коллективимиз аъзолари биринчи ярим йилликда яхши кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Пландан ташқари беш юз йигирма бир минг сўмлик товар маҳсулоти реализация қилинди. Қишлоқ хўжалиги биздан планга қўшимча равишда 135 та трактор, 115 та прицеп, шунингдек, 18,5 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар олди.

Машинасозлар технологияни такомиллаштириш ва меҳнатни намунали ташкил этишга асосий эътиборни қаратмоқдалар. Шу туфайли юбилей йилининг ўтган олти ойи ичида меҳнат унумдорлиги планда кўзда тутилганидан икки процентга ошди. Бу деган сўз эндиликда корхона меҳнат унумдорлигини ошириш эвазига ҳар куни планга қўшимча равишда битта трактор ёки учта прицепни ишчи кучини оширмасдан туриб ишлаб чиқариш мумкин.

Бизда беш йиллик топшириқлари ҳам муваффақиятли адо этиляпти. Биз ўз вақтида беш йиллик планга қўшимча равишда 3 миллион 400 минг сўмлик маҳсулот реализация қиламиз деб мажбурият олган эдик. Тўрт йил-у, олти ой ичида эса 3 миллион 265 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

Тракторсозлар пахтачилик хўжаликлари билан жуда яқин ва мустаҳкам алоқа боғлаганлар. Биз бу йил Бекобод районидаги «1-Далварзин» совхозига оталиқ ёрдами кўрсатамиз. Чигит экиш кампанияси пайтида завод ишчилари совхозга жуда катта амалий ёрдам кўрсатдилар.

Қишлоқ меҳнат аҳлининг ўйи, ташвишлари—бизнинг ўйимиз ва ташвишларимиздир. Ана шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини биз қизғин кутиб олдик. Биз республикамизда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши даражасини ошириш, мўл қишлоқ хўжалик маҳсулотлари олишга имкон берадиган бутун чораларни кўришга ҳаракат қиламиз.

Завод коллективи йиллик ва беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаради. Буни тракторсозларнинг бугунги ғайрат-шижоати ҳам кўрсатиб турибди. Ленин юбилейига қадар корхонамизнинг 800 дан ортиқ ишчиси беш йилликка якун ясади. Ҳозирги кунда улар 1971-72 йил ҳисобига маҳсулот тайёрлашаяпти. Биз ишлаб чиқаришимиз машъаллари бўлмиш Е. Базиков, Г. Бакиновский, В. Михайловский, Э. Эмурсолиев, В. Дорохов сингари ишчиларимиз билан фахрланамиз.

Заводимизнинг кўп минг кишилик коллективи беш йиллик топшириқларини бажара бориб, деҳқонларнинг ҳақиқий мададкорлари бўлиб қолаверадилар. Биз партиямиз Марказий Комитети июль Пленуми қарорларининг муваффақиятли бажарилишида қишлоқ меҳнат аҳлига қўлдан келган ёрдамни ҳеч аямаймиз.

А. БАРАБАШИН,
Тошкент тракторсозлик заводининг бош инженери.

КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорларига амал қилаётган Ўзбекистон пахта саноати машинасозлиги заводининг коллективи мамлакатимиздаги йирик пахтани ишлаш ҳамда тўқимачилик корхоналари учун турли хил комплекс машиналарни тайёрлаб бермоқда. Пленум Қарорларида таъкидлаб ўтилганидек, машинасозлар пахта кўтарувчи транспортёрлар, пахта тортиш конденсорлар, шунингдек, пахта толаси ишловчи машиналарни кўплаб ишлаб чиқариш билан бирга, яқин йиллар ичида пахта саноати учун мўлжалланган янги хил машиналар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, заводда қўшимча ишлаб чиқариш қувватларини вужудга келтириш устида иш олиб бормоқдалар.

Уларнинг мақсади янги беш йилликда пахтачилик саноати учун машиналар ҳамда улар учун эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқариш ҳажмини оширишга қаратилган.

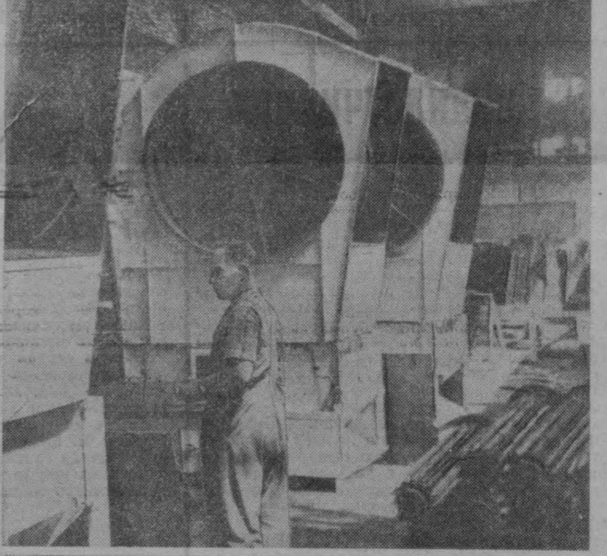

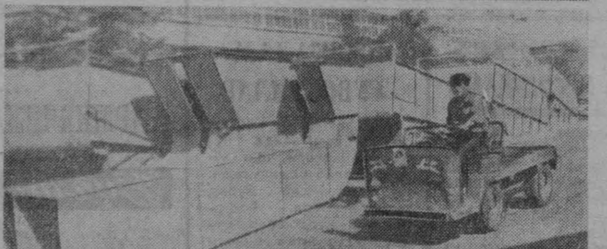

СУРАТЛАРДА: юқорида заводнинг йиғув механика цехида тайёрланган пахтани қайта ишлаш аппаратлари.

Пастдаги суратда ўн учинчи йиғув цехида Валентин Орякин бошчилик қилаётган илғор комплекс бригадаси. Пахта конденсорларини тайёрлаш пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

ОҚШОМ ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

УЗУМНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИ

Москвадан хушхабар келди: СССР қишлоқ хўжалик министрлиги давлат комиссияси узумнинг иккита янги навини синовга қўйди. Бу узум навларининг авторлари Кировобод узумчилик ва виночилик тажриба станцияси селекционерларидир.

Оқшомги «Баку» газетасининг ёзишича, дастлабки синовлар республиканинг жанубида ўтказилган. Натижалари кўнгилдагидек.

ШИФОХОНАДА ДИКТОМАРКАЗ

Ҳисоб-китобларга қараганда, врач иш вақтининг қирқ проценти ҳужжатларни расмийлаштиришга кетар экан.

Оқшомги **«Горьковский рабочий»** газетасининг ёзишича, Горький шаҳрининг Автозаводский районидаги 13-завод шифохонасида иттифоқдаги айрим медицина муассасаларидан намуна олиб диктомарказ барпо қилинди.

Хоналардан бирига бир неча магнитафон қўйилган бўлиб, улар автомат телефон установкаси ёрдамида шифохонадаги ҳамма хоналар билан боғланган. Врачнинг трубкани олиб диагнозни, касаллик жараёнини, ўз консультацияларини айтиши кифоя...

Янгилик завод шифохонаси медикларини ортиқча «ёзув-чизувдан» халос қилди, касалларга қарашга кўпроқ вақт ажратиш имконини берди.

«ЯК—40» ЎЗБЕКИСТОН ОСМОНИДА

Ўзбекистон ҳаво йўлларида Ватанимизда ишланган янги турбореактив «ЯК-40» пассажир самолётлари қатнай бошлади. Бу самолёт Тошкент—Андижон, Тошкент—Самарқанд, Тошкент — Фарғона маршрутлари бўйлаб мунтазам равишда қатнаб турибди.

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси бошлиғининг ўринбосари В. В. Гуменик ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни маълум қилди:

— Учта реактив двигатели бор бўлган бу янги совет пассажир самолёти маҳаллий линияларда хизмат кўрсатиш учун махсус белгилангандир. «ЯК-40» самолёти соатига 700 километргача тезликда учишга қодир бўлиб, унинг ичига 24 пассажир сиғади. Республика линиясига бу тез учар ҳаво кемасининг чиқиши саёҳатчиларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, уларни белгиланган жойга тез ва беозор элтиб қўйиш имкониятини беради. «ЯК-40» самолёти тез орада Тошкент—Бухоро, Тошкент—Навоий, Тошкент — Қарши ва бошқа ҳаво йўллари бўйлаб қатнай бошлайди. Бошқармамиз учувчилари Ватанимизнинг янги техникасини муваффақиятли суратда ўзлаштириб олдилар.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЕВРОПА ХАВФСИЗЛИГИ УЧУН

ЛОНДОН. Кончилар миллий касаба союзининг Дуглас шаҳрида бўлиб ўтган йиллик конференциясида Европада хавфсизлик масалаларига бағишлаб Умум Европа кенгаши чиқиришни қўллаб-қувватловчи резолюция бир овоздан қабул қилинди. Кончилар касаба союзи Шотландия бўлимининг бош секретари Уильям Маклин шу резолюцияни тақдим этиб, Европада хавфсизлик масалаларига бағишлаб кенгаш ўтказиш юзасидан Варшава Шартномаси мамлакатлари тақдим этган таклифни рўёбга чиқариш, қитъадаги кескинликни анча бўшаштириш, ядро қуролининг тарқалишини тўхтатиши, қуролланишга бўлаётган харажатларни қисқартириши мумкин, деб таъкидлади. У Буюк Британия ҳукуматини Варшава Шартномаси мамлакатлари таклифини қўллаб-қувватлашга чақирди. Европадаги мавжуд чегараларнинг бузилмаслигини тан олиш, деди сўзини давом эттириб У. Маклин, Европада тинчлик ва хавфсизликни сақлаб қолишнинг зарур шартидир. У. Маклин ГДРни танишга даъват қилди. (ТАСС).

ЯНГИ НАШР

ВАРШАВА. «Ведза повшехна» нашриёти ўнта китобчадан иборат Ленин кутубхоначасини нашр этди. Бу китобчаларда В. И. Ленин асарларидан олинган парчалар тўпланган. Китобчаларнинг ҳар бири фалсафа, фан, тарих, маданият, санъат, миллий масалага, динга ва шу каби бирор муайян масалага бағишланган, дейилади ПАП агентлигининг хабарида. (ТАСС).

ҚИММАТЧИЛИК КУЧАЙМОҚДА

БОНН. Германия Федератив Республикасида қимматчилик даражаси шу йил июнь ойининг ўрталарида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 3,8 процент ошиқ бўлди. Озиқ-овқат маҳсулотлари, саноат моллари нархларининг ва квартира ҳақининг ошганлиги қимматчиликнинг мана шундай кучайиб кетишига сабаб бўлди. (ТАСС).

КУБА РЕСПУБЛИКАСИ. Илмий изланишлар Миллий марказининг биноси. Бу ерда университетлар ва илмий-текшириш институтлари учун кадрлар етиштирилади, фан ва халқ хўжалигига доир муҳим тадқиқотлар олиб борилади.

АДН—ТАСС фотоси.

ЁРДАМ УЧУН МИННАТДОРЧИЛИК

ЛИМА. Яқинда бўлиб ўтган ҳалокатли зилзиладан зарар кўрганлар учун Совет Иттифоқидан етказиб берилган ёрдам тўғрисида перуликлар зўр миннатдорчилик билан гапирмоқдалар.

Компартия Марказий Комитетининг бу ерда эълон қилинган баёнотида айтилишича, «Фалокатдан зарар кўрган Перу халқи билан СССР ҳукумати ва халқининг бирдамлиги ҳамда қардошларча ёрдами ҳал қилувчи ёрдам бўлди. Перу коммунистларининг баёнотида Перу ишчилар синфи ва барча прогрессив кучлари совет халқининг ана шу беғараз ёрдамини ҳеч қачон унутмайдилар, деб таъкидланади.

ГВИНЕЯДА САВОДСИЗЛИКНИ ТУГАТИШ УЧУН КУРАШ

КОНАКРИ. Бу ерда саводсизликни тугатиш юзасидан ўтказиладиган навбатдаги кампанияда қатнашувчи муаллимларнинг семинари бошланди. Гвинеяда ўз вақтида ўқиш имкониятига эга бўлмаган катта ёшдаги кишиларни ва ёшларни миллий тилларда ўқиш ва ёзишга ўргатиш иши бир неча йилдан бери давом этиб келмоқда.

Тажрибали муаллимларнинг етишмаслигига, асбоб-ускуналар, мактаб ашёлари ва дарсликларнинг камлигига қарамай, таълимнинг турли хилларига жалб этилган катта ёшдаги кишилар сони тўхтовсиз кўпайиб бормоқда. Бултур саводсизликни тугатиш курсларида 10.000 га яқин киши шуғулланди.

1970 йилда ўтказиладиган кампанияда ишчи ва хизматчиларни иш жойида ўқитишга асосий эътибор берилади. Уй-рўзғор ишидаги аёллар учун ҳам курслар ташкил этилади. Гвинея Демократик партияси аёллар саводсизлигини тугатишни аҳоли сиёсий активлигини оширишнинг катта резерви деб билмоқда. (ТАСС).

МОНГОЛИЯ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

УЛАН-БАТОР. МОНЦАМЭ агентлиги хабар беради: Монголия Халқ Республикасининг шонли 49 йиллигини мамлакат меҳнаткашлари меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олди.

Монголия Халқ Республикасининг Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармаси эълон қилган ахборотда айтилишича, шу йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан ялпи саноат маҳсулотининг ҳажми 8,1 процент кўпайган, шу жумладан, электр энергия ишлаб чиқариш 19,8 процент, енгил саноат ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари ишлаб чиқариш 3,1 процент, қурилиш-монтаж ишларининг ҳажми 32,1 процент кўпайди.

1 июлдаги маълумотларга қараганда, мамлакат чорвадорлари 7,7 миллион бошдан зиёдроқ ёш чорва молларни боқиб ўстирмоқда, бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 6 процент кўп.

АФИНАДА СУД НАЙРАНГИ

ПАРИЖ. Афина ҳарбий трибуналининг 37 грек ватанпарвари устидан суд йўли билан ўч олганлигини «Юманите» газетаси «фашистларча ҳукм» деб атайди.

Франция коммунистларининг газетаси Греция судининг ҳукмига қарши кескин норозилик билдириб, грек антифашистлари устидан ўтказилган суд, суд терговининг элементар қоидалари бузилган ҳолда олиб борилди, деб таъкидлайди.

«Юманите» газетаси жаҳоннинг прогрессив жамоатчилигини Афина хунтасига қарши курашаётган грек халқи билан бирдамлик ҳаракатини активлаштиришга чақиради.

(ТАСС).

ЯНГИ МУСТАМЛАКАЧИЛАРНИНГ НАЙРАНГЛАРИ

ЛАГОС. Нигерияда чиқадиган «Найжириэн трибюн» газетасининг ёзишича, Жанубий Африка Республикасида ва Жанубий Родезияда вужудга келган аҳвол жаҳон империализми кирдикорларининг бевосита натижасидир. Империалистик давлатлар ва аввало АҚШ, Англия, Ғарбий Германия ва Бельгия Африкада мустаҳкам ўрнашиб олмоқ учун Жанубий Африка Республикасини объект қилиб олдилар. Бу мамлакатда Америка савдогарлари айниқса зўр активлик билан ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг бевосита капитал маблағлари 1956 йилдаги 288 миллион доллардан 1968 йилда 1 миллиард долларга етди.

Империалистларнинг кирдикорлари оқибатида жанубий Африкада яна бир ирқчи давлат—Жанубий Родезия вужудга келди. Смит ҳукумати Родезияни «республика» деб эълон қилган пайтда Ғарбдаги кўпгина мамлакатлар у ердаги ўз вакилликларини чақириб олдилар. Лекин янги мустамлакачиларнинг бу найранги, деб таъкидлайди газета, жаҳон жамоатчилигини чалғитишга қаратилган ҳийлакорликдан бошқа нарса эмас. (ТАСС).

ЯПОНИЯ. Токио олий ўқув юртларида таълим олаётган чет эллик студентлар, шу жумладан, америкалик студентлар ҳам АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши актив курашмоқдалар.

СУРАТДА: бир группа студентлар АҚШ агрессияси тугатилишини талаб қилувчи плакатлар билан Америка ҳарбий базаси олдидан ўтишмоқда.

Сурат япон журнали «Бунгэй Сюндзю»дан олинган.

ТАСС фотохроникаси.

«ТИРИК ҚОЛГАНИМГА ҲАЙРОНМАН»

НЬЮ-ЙОРК. Жанубий Вьетнамлик студент Као Нгуен Лой «Чикаго Дейли ньюс» газетасининг Сайгондаги мухбири билан суҳбатда ўзининг бир йилдан кўпроқ турмада ётганлигини, бу турмада мисли йўқ қаттиқ азоб чекканлигини гапириб берди ва ўзи ётган шу турмани «даҳшат турмаси» деди.

Сотқин Сайгон тўдасининг сиёсатига нисбатан кучайиб бораётган қаршилик тарафдори бўлган Као Нгуен Лой Жанубий Вьетнамдаги студентларнинг урушга қарши ҳаракатида қатнашган. 1968 йилнинг июлида Сайгон полициячилари урушга қарши намойишчилардан бирини қувиб ҳайдаётган вақтда Као билан унинг бир неча ўртоқлари қўлга олинган ва «Кон-Шон» турмасига қамаб қўйилган эди.

Као Нгуен Лой турмада ётган вақтини эслаб, бундай деди: «Биз беш киши эдик, бизни бўйи уч метр чамаси ва эни салкам икки метрдан иборат қоронғи кичкина камерага қамаб қўйишди. Сайгон тўдаси ўзининг сиёсий рақибларидан ўч олиш учун жуда ёмон азоб бериш усулларини ўйлаб чиқарган: «маҳбусларни ҳар кун калтаклайдилар, махсус электр асбобларни ишлатиб, йиртқичларча азоб берадилар, маҳбусларнинг оёқларига оғир кишан солиб қўядилар, камерага ичар сув ва овқатни бутунлай деярлик киритмайдилар» Чеҳрасида ва танасида қаттиқ азобларнинг очиқ кўриниб турган изи қолган Као Нгуен Лой турмадан қутилиб чиққанидан кейин: «Тирик қолганимизга ўзим ҳам ҳайронман» деди.

«Кон-Шон» турмаси Тхеу Кининг қонли режими ва унинг сотқинлик сиёсатидан норози бўлган ўн минглаб кишилар қамаб қўйилган жуда кўп зиндонларнинг биттаси холос.

Америка Қўшма Штатлари Окинавадаги ўз базасидан Ҳинди-Хитойдаги агрессияни кенгайтириш мақсадида фойдаланмоқда.

СУРАТДА: Окинавадаги Америка денгиз пиёда қўшинлари жанговар тайёргарликдан ўтишмоқда.

ЯПС—АПН фотоси.

ТЕЛЬ-АВИВНИНГ УЙДИРМАЛАРИ

Бировнинг уйига бузиб кирган таловчи зарбага учраса, дарров жуфтакни ростлаб қочишни афзалроқ деб билади, албатта. Аммо Тель-Авивдагилар бунақа қилмаётирлар. Бирлашган Араб Республикасининг ҳаво ҳужумидан мудофаа кучлари Исроилнинг «Фантом» самолётларидан бир нечтасини Бирлашган Араб Республикаси тепасида кетма-кет уриб тушириб, яхши сабоқ берганларидан кейин Голда Меир ҳукуматининг экстремистлари айюҳаннос солиб бутун дунёни бошларига кўтардилар.

Исроил пропагандаси ва АҚШдаги сионистлар тарафдори бўлган газеталар васвасага тушиб ёзган шарҳларида (сиёсатда васвасага тушиш эса —хатарли иш) бу воқеани АҚШнинг ва бутун ғарб дунёсининг манфаатларига.. «таҳдид солувчи» воқеа, деб кўрсатишга уринмоқдалар. Исроилнинг бош министри Голда Меир Исроил бош штабининг бошлиғи генерал Барлев билан бирга дарров Америка телевидениеси орқали сўзга чиқиб, деб ёзади Франциядаги «Фигаро» газетаси, ўзларининг ваҳимали гаплари билан Вашингтонни Араб—Исроил можаросига тағин ҳам активроқ аралаштиришга уриндилар.

Исроил ҳукмдорлари босқинчилик кайфиятларига, чамаси, шу қадар берилиб кетибдиларки, натижада улар Исроил чегараси қаерда тугаб, бошқа давлатлар чегараси қаерда бошланишини фарқ қилолмайдиган бўлиб қолишибди. Милитаризм кайфияти билан маст бўлиб қолган Меир хонимнинг кўзи ҳақиқатни кўролмайдиган бўлиб қолди.

Ҳақиқатан шундан иборатки, Исроил авиациясининг Миср шаҳарлари ва қишлоқларига қилаётган қароқчилик ҳужумларини даф қилабериб тажриба орттирган Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучларининг жанговар маҳорати ошиб кетди, Яқин Шарқдаги вазиятда пайдо бўлган янгилик ҳам мана шу.

Аммо, бу ҳол Меир хонимга ёқмаяпти.

Агар Исроил ҳақиқатан тинчлик бўлишини истаса, бунинг учун йўл очиқ—хавфсизлик кенгашининг ноябрь ойидаги резолюциясида қайд қилиб ўтилган ҳамма моддаларни бажариш, 1967 йилги июнь авантюраси вақтида босиб олинган араб территорияларидан қўшинларни олиб чиқиб кетиш керак. Лекин, Меирнинг мияси бошқа нарса билан банд, нуқул у Яқин Шарқдаги вазиятни қандай қилиб яна кўпроқ кескинлаштиришни, васвасали гаплар айтиб, бошқа мамлакатларнинг миясини қотиришни ўйлайди, холос. Исроил пропагандаси бошлаб берган айюҳаннос қўшимча яна анчагина «Фантом» ва «Скайхок» самолётларини олиш мақсадини кўзлаётганлиги ҳеч кимга сир эмас-ку, ахир.

Исроил экстремистлари Яқин Шарқдаги уруш оловини янада кўпроқ ловуллата олмай жиғибийрон бўлмоқдалар. Меир хоним ўзининг жавасини босса бўлмасмикин?

ТАСС шарҳловчиси В. ПОПОВ.

Эргаш Жуманбулбул ўғли

ЎЗБЕК ХАЛҚ ПОЭТИК ИЖОДИЁТИНИНГ КЛАССИК ШОИРИ

...ЭРГАШ Жуманбулбул ўғли халқ достонларини бутун ғоявий халқчиллик ва бадий гўзаллиги билан сақлаб келган, мамлакатимизда социализм қуришда ўз ижоди билан актив қатнашган ва бу ижодий фаолияти туфайли улуғ Коммунистик партия ғамхўрлигида ўзига ўлмас ҳайкал қурган халқ шоиридир...

Эргаш шоир куйлаган достонлар ўзининг ғоявий-бадиий юксаклиги билан кўзга ташланиб туради. Бу достонлардаги ижобий қаҳрамонлар ва персонажларнинг хулқи, одоби, ахлоқи, инсонга муносабати, фақат меҳнаткаш халққа хос фазилатлари кишининг муҳаббатини ўзига жалб этади. Уларнинг ҳатти-ҳаракати, кураши, ўз ватанининг мудофааси, халқнинг тинч ва фаровонликда қувноқ яшаш орзулари билан маънавий юксакликка кўтарилган. Улар халқнинг куч-қудратини, идрокини намойиш этувчи идеал қаҳрамонлар бўлиб, ҳар қандай ёвуз кучни, барча ёмонликларни инсон бахти ва саодатига тўсқинлик қилувчиларни енгишга қодирдирлар. Бу достонларда босқинчи ёвлар, золим подшолар, сотқин амалдорлар, қўрқоқлар, саботсизлар қаттиқ қораланади. Инсонгарчиликдан маҳрум текинхўрларнинг кирдикорлари воқеалар давомида, кураш жараёнида ҳаққоний фош этилади. Инсоннинг олий тилаклари, барча яхши фазилатлари ёмонликлар ва ёвузликлар устидан ғалаба қозонади...

Эргаш шоир достонларимиздаги халқчилликни яна ҳам бадиий юксакликка кўтаришда, ижобий ва салбий образларни пухта ишлашда, характерли деталлар билан бойитишда, портретлар тузиш, табиий манзаралар, этнографик фактлар билан жонли ва ҳаётий тасвирлашда, қисқа сатрларда эсда қоларли картиналар яратишда, халқнинг тил бойлигининг, фольклорнинг гўзал бадиий воситаларини достонда мумкин қадар тўла ва кенг сингдиришда барча халқ шоирларимиздан устун туради.

Ҳоди ЗАРИФ,
филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

СЎЗ САНЪАТКОРИ

Филология фанлари доктори, профессор Ш. Шоабдураҳмонов «Эргаш Жуманбулбул ўғли — сўз санъаткори» деган китобча ёзди. Қуйида ана шу китобнинг қўлёзмасидан кичик бир парча ўқийсиз:

«...Эргаш Жуманбулбул ўғлининг ҳар бир ишлатган сўзи ўз маъноси ва ўрнига эга. Унинг сўзлари ўзи ишлатган тартибда, ўринда янги-янги маъно, маълум даражада эмоционаллик ташийди. Сўз санъатида айтилмоқчи бўлган фикрнинг чуқур, таъсирчан ва бадиий бўлиши учун сўзларни ўз ўрнига қўйиш ва иқтисод қилиш сўз санъаткоридан жуда кўп меҳнат талаб қилади. Қунт билан ишлаган ижодкорнинг узоқ тажрибалари — ижодий меҳнат процесси унинг ижодий юксалишини, балоғатини таъминлайди. Сўзнинг ўринли ишлатилмаслиги, фикрнинг ўқувчига етарли, тушинарли бўлишига тўсқинлик қилади. Кимки аниқ тушунса, у аниқ изҳор қилади. Аниқликнинг энг юқори даражаси сўз билан равшан идодаланади, яратилади. Шунинг учун ҳам сўз санъатида сўзларнинг ўринли ва мос, ўқувчи ё тингловчига етувчан бўлиши шарт. Бунинг учун сўз санъаткори ўзининг барча иқтидорини сарф этиши, катта ижодий меҳнат қилиши керак. Бу сўз танлаш меҳнати жуда мураккаб меҳнат бўлиб, фикрни акс эттириб беришдагина эмас, балки ҳаётдаги ҳамма ҳолат ва ҳаракатларни аниқлайдиган, ифода этадиган, асарнинг ўша ўрнига тўла мос келадиган, оммага етиб борабиладиган сўзларни қидириши, асарнинг мазмунини сўз орқали ифодалаш учун интилишда, халқнинг ўз тилида асар яратишга уринишда кўринади...

Эргаш Жуманбулбул ўғли ўз фикрларини ифодалаш учун восита бўладиган тилга катта аҳамият берди. Халқнинг билиши, тушуниши учун ҳалал бермайдиган сўз ва ифодалар танлади. Фикрларини халққа етиб бориши учун имкон берадиган тилни (асар тилини) силлиқлашга ҳаракат қилди.

Бу соҳада катта ютуқларга эришди. Эргаш Жуманбулбул ўғли фольклорда сўз санъати устида пухта ишлаганлардан бири. У бермоқчи бўлган фикрини оммага тушунарли бўлиши учун сатрларда, сўзларда, тасвирларда ижодий меҳнатини аямайди. Шоир бадиийлик учун курашар экан, ўша бадиий формада, асосан, мазмуннинг етувчанлигини таъминлашга ҳаракат қилади. Нега Эргаш яратган мисралар ўқувчи ёки тингловчининг бутун ҳиссини ўзига тортади, нима учун ундаги барча элементлар зарурий ва маънолиؘ? Шунинг учунки, шоир халқ учун, унинг савияси учун, унинг тарбияси учун шу халқнинг ўз тили билан сўзлайди. Зарур элементларни халқнинг ўзидан олади. Тўғрироғи, халқнинг руҳи, социал шароити, табиати ва истаги билан чамбарчас боғлайди. Эргаш шоир яратган мисраларнинг оммабоп бўлишидаги туб моҳият ҳам мана шунда.

Халқ шоирлари саркори

ЭЛ-ЮРТ манфаати учун курашган, меҳнати туфайли ўз халқининг қалбига йўл тополган, унинг қайғусига қайғудош, шодлигиға шерик бўлолган ҳар бир киши — шоирми ёки бошқа одам, меҳри дарё халқ муҳаббатига сазовор бўлади. Эл бундай фарзандларининг муборак номини ўз қалбида бир умрга сақлайди. Уни қўшиққа солади. Ҳазрати Навоий ва аллома Ибн Сино, мавлоно Беруний ва доно Улуғбек номи билан боғланган афсоналарни, чет эл босқинчиларига қарши мардона курашган баҳодир Темур Малик, довюрак Маҳмуд Торобий ва Жалолиддин Мангуберди ҳақидаги нақлларни, исёнкор курашчилар Номоз, Маматкарим полвон ва машҳур Жизза қўзғалони баҳодирларини мадҳ этувчи асарларни бир эсланг. Ниҳоят, алангали йиллар — Октябрь инқилоби, гражданлар уруши ва босмачиларга қарши кураш даври қаҳрамонларини улуғловчи халқ қўшиқларини хотирингизга келтиринг.

Халқ оғзида унинг орзу-умидлари ва армонларини куйлаган, унга маънавий озиқ берган достончи-шоирлар ҳақида ҳам аллақанча афсоналар юради.

Мана улардан бири:

Шоир қўлига дўмбирасини олиб боғда достон куйлаётганда борлиқ унга мафтун бўлиб қолганмиш. Ҳатто, ўзининг хушовози билан ҳаммани танг қолдирган булбул ҳам шоирга маҳлиё бўлиб кетибди-ю, учиб келиб унинг қўлидаги дўмбирасига беихтиёр қўнибди. Шоир овозига мойил бўлган булбул унга қараб: «Балли сенга. Мен бир умр куйладим. Овозимга бор мавжудот мафтун. Аммо сен мени ортда қолдириб кетибсан. Сендан ўрганса арзийди», дебди.

Бу афсона, албатта. Аммо ҳарқандай афсона заминида, озми-кўпми ҳақиқат ётади деганларидек юқорида келтирилган нақл ҳам бежиз тўқилмаган.

Профессор Ҳоди Зариф бошлиқ ўзбек фольклорчилари ўтмиш достончилари ҳақида жуда кўп нақлларни ёзиб олишга муяссар бўлдилар. Бир мисол: XIX асрда Полвонариқ деган жойда ўз замонасининг атоқли достончиларидан Султон Мурод шоир, Тавбузар шоир, Хидир шоир ва шулар қаторида Фозил Йўлдош ўғлининг бўлажак устоди Йўлдош шоир ва бошқалар тўпланишган экан. Бу йиғилишда Йўлдош булбул туни билан достон айтган. Достон, тугагач эшикни очиб кўрсалар кундуз бўлиб, қолган, яъни Йўлдош шоир достонни шундай гўзал ва ёқимли қилиб айтганки, у ерда ўтирган шоирларнинг ҳеч бири бутун бир кеча қандай қилиб ўтиб кетганини сезмай қолганлар. Йўлдош булбул уйдан ҳовлига чиқиб кетганда, Қурбон шоир Хидир шоирдан: «Хидир ака, сиз ҳам, биз ҳам шоир одамлармиз, Йўлдош булбул қалай экан?»— деб сўрайди. Шунда Хидир шоир унга жавобан: «Ҳавога қора қалин булут чиқса, булутлар маст бўлиб жала қуйилса, ҳар дарадан сел келса, Тажан дарёси мавж уриб тошса, шунчалик тошар-да. Йўлдош булбулдан ортиқ тошолмас»,— дейди.

Бундай мисоллардан яна кўплаб келтириш мумкин. Ҳақиқатан ўтмишда ҳозиржавоблиги, достонни кўп билишлиги ва уларни куйлашдаги санъаткорлиги, шунингдек ниҳоятда ёқимли овози, ижродаги актёрлик қобилияти ва бошқа-бошқа фазилатлари билан кишиларни қойил қолдирган шоир ва бахшилар кўп бўлган. Шулардан бири —давримизнинг Гомери — Эргаш Жуманбулбул ўғлидир.

Маълумки, Эргашнинг отаси замонасининг машҳур халқ шоирларидан бўлиб, достон айтишдаги маҳоратига кўра халқнинг ҳурматига сазовор бўлган ва «булбул» деган ном олган эди. Эргашнинг момаси Тилла кампир ҳам, бобокалонлари Ёдгор, Дапас, Мулла Тош, Холмурод, шунингдек, амакилари Жассоқ ва Ёрлақаблар ҳам чечан достончи-шоирлар эдилар. Бундай ҳол Эргашнинг улкан шоир бўлиб етишувида катта роль ўйнади.

Эргаш шоир достонларининг чуқур халқчил ғоялар билан суғорилган бўлишлигининг «сир»ларидан бири ҳам шундаки, у ҳамма вақт халқ орасида бўлди, ундаги энг яхши фазилатларни, ҳислатларни, халқчил ғояларни ўзлаштириб олди.

Суяги меҳнатда қотди, ёшликдан бошлабоқ жафоли турмушнинг барча азоб-уқубатларини бошидан кечирди.

Хуллас, Эргаш шоирнинг Улуғ Октябрь инқилобигача бўлган ҳаёти ниҳоятда оғир ўтди. Яхшиси, бу ҳақда шоирнинг ўзига сўз бера қолайлик: «Менинг бошимга тушган савдонинг поёни йўқ. Мен бир катта ҳовлида бир ўзим қолган, икки она, икки синглим, тўрт-бешта қиздан, тўрт-бешта ўғилдан, хотиндан, боладан айрилиб, бир ҳовлида бир ўзим қолиб, айрилиқ ўтига чидолмай хув деб элдан (қишлоқдан) чиқиб дашт-биёбонларда, чўлларда саросон-саргардон бўлиб, улоқиб айриликнинг ўтига ютоқиб аламситам, қайғу-мотам кунларни, ойларни, йилларни, ўтказиб, элма-эл, юртма-юрт, шаҳарма-шаҳар, қўрғонма-қўрғон, овулма-овул довдираб юрганман».

Ана шундай ҳаёт машаққатларини фақат Эргаш эмас, балки ҳақсизлик ва адолатсизлик ҳукмрон бўлган замонда яшаган ҳар бир киши ўз бошидан кечирган эди.

Ҳайрият, минглаб Эргашлар бахтига буюк Октябрь тонги отди, бахт қуёши кулиб боқа бошлади.

Эргаш шоир Октябрни бениҳоя қувонч билан қарши олди. Репертуаридаги анъанавий достонларни эл орасида янада кўтаринки руҳ билан айтди, қатор замонавий термалар яратди.

Эргаш Жуманбулбул ўғли ҳозиржавоб шоир эди. У даврининг ҳар бир янгиликларини зийраклик билан кузатиб борар, унга дарҳол ўз ижоди билан жавоб берарди.

Шуни эътироф этиш керакки, 20—30 йиллар ўзбек совет поэзияси тараққиётини Эргаш Жуманбулбулнинг серқирра ижодисиз тасаввур этиб бўлмайди. Бу йилларда шоир поэзиясининг бош мавзуи совет воқелиги бўлиб қолди.

Октябрь инқилоби ғояларидан баҳраманд бўлган шоир энг яхши мисраларини революцияга, унинг ташкилотчиси ва раҳнамоси В. И. Ленинга, ғалабамизнинг саркори Коммунистик партияга атади. Шоирнинг «Октябрь», «Шўро», «Қизил», «Келдим» ва айниқса «Ўртоқ Ленин» достони умумсовет адабиётининг олтин фондидан мустақил ўрин олди. Шоир бор овоз билан:

Ўз элин шодмон айлаган,
Кулдириб хурсанд айлаган,
Душман дилин қон айлаган,
Ер билан яксон айлаган
Тарафсиз полвон Октябрь...
Ёш болага илм ўргатган
Октябрь,
Билимсизга йўл кўрсатган
Октябрь,
«Нодонларни» доно этган
Октябрь,
Яхшиликнинг йўлин тутган
Октябрь.— деди.

Ёш Совет ҳокимияти шаънига эса мана бундай жўшқин, эхтиросли мисралар айтади.

Юртнинг кўнглин олса
Шўро,
Тўғри йўлга солса Шўро
Неча юртга сардор бўлмас
Иши яхши бўлса Шўро,
Меҳнаткашни сўйса Шўро.

Йигирманчи йилларда яратилган бу мисраларнинг аҳамияти ўз даврида нақадар катта бўлганлиги маълум. Шундай қилиб, революция берган: тўқ турмуш, фаровон ҳаёт, обод шаҳар ва битмас-туганмас бахт-саодат шоир ижодида марказий мавзу бўлиб қолади.

Юқорида Эргаш Жуманбулбул ўғли ҳозиржавоб шоир эди, дедик. Фикримизнинг далили учун икки-уч мисол келтирамиз. Маълумки, озодлик душманлари йигирманчи йилларда талантли ўзбек актрисаси Турсунойни ёвузларча ўлдирдилар, бу билан озодликка интилган аёлларга зарба бермоқчи бўлдилар. Шоир уларнинг бу ниятлари амалга ошмаслигини, абадий қулликда келган опа-сингилларимиз, албатта, озодликка чиқишларини акс эттирган терма битади. Турсунойга аталган бу марсияда актрисанинг қотилларига нисбатан умумхалқ нафрати ифодаланади. Турсуной ўлган бўлсада, минглаб турсунойлар ёруғликка чиқишлари алоҳида уқтирилди.

Эргаш Жуманбулбул ўғлининг ўзбек совет олими Ҳоди Зариф, биринчи ўзбек президенти Йўлдош ота Охунбобоев ва бошқалар ҳақидаги термалари ҳам характерлидир.

Айниқса шоирнинг В. И. Ленинг ҳақидаги достони ўзбек совет адабиётида доҳий образини яратишга бағишланган биринчи асар бўлиши билан ниҳоятда қимматлидир. Бу достоннинг каттагина бир қисми 30-йиллардаёқ «Правда» газетасида шоирнинг сурати билан эълон қилинган эди.

Эргаш ота шоирона қалб эгаси бўлмиш ўзбек халқининг ифтихори, ғururидир. Бу ажойиб шоир билан биз ҳақли равишда фахрланамиз.

Шу кунларда бутун совет халқи XX аср Гомери Эргаш Жуманбулбул ўғлининг 100 йиллигини нишонлашга катта ҳозирлик кўрмоқда. Унинг асарлари ўзбек ва рус тилларида нашрга тайёрланяпти. У ҳақда монографиялар яратиляпти.

ШОИР ҲИКМАТЛАРИ

Зинҳор манманликнинг йўлини тутма.

* * *

Қўлингдан келганча чиқар яхши от.

* * *

Камликнинг[1] камоли бордир.

* * *

Гавҳарни не билсин ушалган сопол.

* * *

Тўлпор отлар қушдан зиёд,
Туёқлари тошдан зиёд.
Ёвни қувсанг баҳринг очар,
Ботирлик ҳар ишдан зиёд.

* * *

Юртга душман кўз олайтса,
Қараб турмас йигит марди.

[1]Камтаринликнинг

Эргаш Жуманбулбулнинг «Кунтуғмиш» достонига ишланган сурат.

Келдим

Районим Нурота тоғлар ораси,
Отим Эргаш Жуманбулбул боласи,
Қаридимми десам, кўнглим қоласи,
Тобора ошади ёшлик ҳаваси.
Томоша қилгали Тошкентнинг элин,
Шу вақтда бўлибди шаҳарлар гули,
Бир-биридан зиёд, зебо манзили,
Бу гулшанда мен ҳам тургали келдим.
Келиб кўрдим: кенг у ёруғ кўчалар,
Кундуздай равшандир юрса кечалар,
Завқ билан сайр этиб кўп ёш бачалар,
Қувониб: шод бўлиб юргани келдим.
Тошкент ободлиги ҳаддидан ошган,
Ўзбекистон марказига ярашган,
Кўрмаганлар кўрса ақли шошган,
Хўб қидириб, обдон билгали келдим.
Ҳар ким келса бундан шод бўлиб кетар,
Сил бўлса, ўпкасин яраси битар,
Қари келиб кўрса, шаксиз ёш этар,
Ёш йигитдек даврон сургали келдим.

ЎРГАНДИМ

(ЭРГАШ ЖУМАНБУЛБУЛ ЎҒЛИГА)

Юрагимдан қайнаб чиққан сўзларни,
Қўшиқларнинг чин конидан ўргандим.
Тўлиб-тошиб сайрамоқни, ёронлар,
Муҳаббатнинг бўстонидан ўргандим.
Ҳар бахшидан олдим сабоқ хиссасин,
Ул сабоқлар доим дилда яшасин.
Аввал ўтган ботирларнинг қиссасин,
Алар айтган достонидан ўргандим.
Термалардан гулдасталар термакни,
Ҳангомага ўро бериб юрмакни,
Шоирлик тилимни ҳарён бурмакни,
Эргаш устоз — сўз конидан ўргандим.
Менга ҳар он таълим берди эринмай,
Шул сабабдан сўз сўзладим суринмай,
Термалар машқ этдим кўзга кўринмай,
Сўз дарёсин улконидан ўргандим.
Устозим қўшиққа бир уммон эди,
Шогирд тушганларга меҳрибон эди,
Менга достон таълим айлагон эди,
Сўз гавҳарин уммонидан ўргандим.
Раҳматулла айтар гапнинг саросин,
Шоир деган ҳар мажлисга ярасин,
Олим билар сўзнинг маза ширасин,
Сўз сарасин устозимдан ўргандим.

Раҳматулла шоир ЮСУФ ўғли.

Кузатиш

(ҲАСАНХОН ЎҒЛИ РАВШАНХОННИ УЗОҚ САФАРГА КУЗАТИБ, ШУНДАЙ ДЕГАН ЭКАН).

Умримда баҳорим сенга йўл бўлсин?
Толпинган шунқорим, сенга йўл бўлсин?
Бир кўзи қўчқорим, сенга йўл бўлсин?
Новда ўсган чинорим, сенга йўл бўлсин?
Соғинсам хуморим, сенга йўл бўлсин?
Боғимда анорим, сенга йўл бўлсин?
Қатордаги норим, сенга йўл бўлсин?
Исфихон ханжарим, сенга йўл бўлсин?
Элга эътиборим, сенга йўл бўлсин?
Тўрасан, Равшанжон, Чамбил элингга,
Кескир исфихонни бойлаб белингга,
Қўш пўпакли найза ушлаб қўлингга,
Отанг қурбон бўлсин ширин тилингга,
Ёвга аждаҳорим, сенга йўл бўлсин?
Ёш боласан, гап билмаган бўз бола,
Бир ҳам бўлсанг, менга эдинг юз бола,
Юришинг боадаб, ширин сўз бола,
Соғинганда ҳам қуралай кўз бола,
Гаплари шакарим, сенга йўл бўлсин?
Сен бўлмасанг, отанг ҳоли не кечар?
Сенсиз менга фалак кафантўн бичар,
Дунёнинг болини заҳар деб ичар,
Қандай куни кечар шўр энанг ночор,
Ҳарна йўғу борим, сенга йўл бўлсин?
Сен бўлмасанг ота-энангга қиёмат,
Йиғлов билан ўтар умри давомат,
Доим бўлгайсан-да, соғу саломат,
Отангга солмагин қайғу, надомат,
Э сабру қарорим, сенга йўл бўлсин,
Сени кўриб отанг бўлди бемажол,
Бу қандай фикрдир, бу қандай хаёл....
Илоҳи бўлгайсан, болам, баркамол,
Умримнинг меваси — бир тоза ниҳол,
Битган олмазорим, сенга йўл бўлсин?

(«Равшан» достонидан).

«Равшан» достонига ишланган иллюстрациялардан бири.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми **В. Кайдалов** суратлари.

Дастингдан

(«КУНТУҒМИШ» ДОСТОНИДАН)

Хони моним бўлди чун барбод дастингдан, фалак!
Бўлмади ғамгин бу кўнглим шод дастингдан, фалак!
Қилмадинг асло дилим обод дастингдан, фалак!
То қиёмат дод этарман, дод дастингдан, фалак!
Дод дастингдан, фалак, бедод дастингдан, фалак!
Шоҳларнинг шоҳи эрдим, ҳукм этардим ўлтириб,
Золиммйга жабр айлаб, ўғри бўлса ўлдириб.
Ҳукми шоҳликни адолат бирла даврини суриб,
Золимийлар қўрқар эрди, бу ёмон ҳукмим кўриб.
Дод дастингдан, фалак, бедод дастингдан фалак!

* * *

Неча шаҳзодалар билан ҳар ерда майдон ўйнашиб,
Гоҳларда от чопиб, гоҳларда чавкон ўйнашиб,
Гоҳи йўлбозлик қилиб, майдонда ҳарён ўйнашиб,
Гоҳ қиличлар силташиб, тиғ ила жавлон ўйнашиб.
Дод дастингдан, фалак, бедод дастингдан, фалак!..
Отимни Кунтуғмиш дейди, мен Нўғайнинг хониман,
Дилбаридан айрилиб, мен бир ажаб сарсониман.
Олдириб икки кўзимни дийдайи гирёниман,
Онадан бахти қора туғдим*, шунинг ҳайрониман.
Дод дастингдан, фалак, бедод дастингдан, фалак!

*Туғдим — туғилдим маъносида.

ҚАЙДАН КЕЛАСАН АЙҒИЛ!

(«КУНТУҒМИШ» ДОСТОНИДАН)

Э, ёр алам кўрган, қайдан келасан айғил!
Кўп ранжу ситам кўрган, қайдин келасан, айғил!
Ким эрдинг гули сўлган, шум паймонаси тўлган,
Ёки боласи ўлган, қайдин келасан айғил!
Дийёридан айрилган, қанотидан қайрилган!
Ё ёридан айрилган, қайдан келасан айғил!
Сен мунча бўлиб шайдо, мунча қилиб вовайло,
Юсуфмисан, Зулайҳо, қайдин келасан, айғил!
Сен мунча бўлиб дилхун, кўз ёшинг оқар Жайҳун,
Ё Лайлимисан, Мажнун, қайдин келасан айғил!
Йиғлайсан бози-бози, кўкка чиқар овози,
Ё Зебомисан, Ёзи, қайдин келасан айғил!
Ёинки қаландарсан, ё марду диловарсан,
Қилгин буни боварсан, қайдин келасан айғил!
Айғил менга отингни, бергил баён зотингни,
Қўй энди уётингни, қайдин келасан, айғил!

Саҳифани филология фанлари кандидати Малик Муродов тайёрлаган.

● ЖАҲОН ПРОГРЕССИВ АДАБИЁТИДАН

Гулабдас Брокер

ҒУЛОМИДДИН — АРАВАКАШ

Ойша билан биргаликда кечирган ҳаётимизнинг олтинчи ойида, унинг отаси бизнинг қаерда яшаётганимизни билибди. У мени судга бериш ҳаракатида экан. Шунда биз Лияпурдан Сахаранпурга кетдик. У кунлар қандай бахтли кунлар эди-я! Биз ғоят бахтиёр эдик, бир биримизни беқиёс севардик. Илгари Ойша қизил гул ғунчасига ўхшаса, энди у росмана очилган гул эди. У мени нақадар севарди-я! Мен ҳам унинг учун дунёда ҳамма нарсадан кечишга тайёр эдим!

У менга кўз қирини ташлаб қўйди. Бу севгани йўлида ҳамма нарсадан кечишга тайёр бўлган кишининг боқиши эди. Кейин у маъюс кулги билан гапида давом этди:

— Қарийб ҳамма пулимизни сарфлаб бўлгандик, иш эса ҳамон топилмасди. Мени бир фикр безовта қиларди — Ойшанинг ота-онаси бизнинг қаерда яшаётганимизни билиб қолса нима қиламиз?

Кейин эса, бу ҳамма ташвишлар етмагандай, мени яна бир ташвиш эза бошлади. Ойша... Ойша...

У бирдан дудуқланиб, жим бўлиб қолди.

— Ойша оғир оёқлимиди? — деб сўрадим мен уни ноқулай аҳволдан қутқазиш учун.

Ҳа, ҳа. Мен энди нима қилишим мумкин эди. Биз узоқ ўйладик ва ниҳоят бир қарорга келдик. Ойша Сахаранпурда қолди, мен эса Равалпиндига кетдим.

— Уни ёлғиз қолдириб, қочиб кетдингизми? — деб сўради хотиним.

— Йўқ, йўқ хоним! Ғуломиддиннинг бундай қилганидан, ўлгани яхши эмасми... Мен Равалпиндига ярим кечаси етиб келдим ва ҳамма воқеани ўз отамга гапириб бердим. У ёрдамлашишга ваъда берди, лекин бизнинг масаламизни ҳал қилиш учун бу етарли эмасди. Шу сабабли ўша кечасиёқ мен Ойшанинг отасининг олдига бордим. Мени кўрган заҳотиёқ у қутуриб кетди.

— Ҳайвон! Муттаҳам! Шайтон! Қизимни қаерга олиб кетдинг? — уйига қирар-кирмасимдан у менга бўкира бошлади. Мен гапга қулоқ солишини сўраб, қўлимдан келганича уни тинчлантиришга ҳаракат қилдим. Мен унга биз турмуш қурганимизни ва Ойша фарзанд кутаётганини айтдим. Шундай бўлгач, хафа бўлишдан ёки бизни судга беришдан нима фойда? Мен уни амаллаб тинчлантиришга муваффақ бўлдим ва агар Равалпиндига кўчиб келсак, бизни судга бермаслиги ҳақидаги ваъдасини олдим. Гарчи у энди мен билан ҳам, қочоқ қизи билан ҳам ҳеч қандай алоқа ўрнатишни хоҳламаса ҳам, у мени куёвим деб тан олишга рози бўлди.

Эртаси куни эрталабки биринчи поезд билан Сахаранпурга хотинимнинг олдига жўнаб кетдим. Учинчи куни эса биз севимли Равалпиндимизга қайтиб келдик. Мен ўша заҳотиёқ ўзимнинг ажойиб тонгам ва чиройли отимни қайтиб олдим.

Тонгамиз биз узоқдан кўрган тўда дарахтлар олдига етиб келди. Ғуломиддин тизгинни тортди.

— Афандим, бу Компани боғи. Тушиб уни томоша қилишингиз мумкин.

— Ҳа, боғ мана шу денг? — мен атрофга разм солдим. — Ҳеч бир қойил қоладиган жойи йўқ экан.

— Шундай афандим, бу энг оддий боғ. Чинакам чиройли боғ шаҳарнинг нариги томонида.

— Ундай бўлса ўша ёққа борайлик.

Ғуломиддин тизгинни яна қўлга олди ва тонгда яна йўлдан илгарилаб кетди. Менинг воқеанинг охирини эшитгим келаётганди, шунинг учун ҳам яна сўз очдим.

— Ғуломиддин, сиз жуда ҳам ғалати одам экансиз, хотинингиз туфайли шунча азоб чекибсиз-ку, охири ундан ажралишдингизми?

— Омад келмади. Ҳаёт шунақа экан, афандим, — у ўйчан ва ғамгин бош силкиди ва яна ҳикоясини давом эттирди.

— Равалпиндига қайтганимиздан кейин, қувонч устига қувонч қўшилди. Биз ўғил кўрдик...

— Ҳойнаҳой, жуда ёқимтой боладир?

— Минг афсус, афандим, поездларингиз эртага кетмаганида уни кўрсатган бўлардим сизларга. Шундай чиройли болаки! — Фахрланганидан унинг юзлари ёришиб кетди.

— Хўш, кейин нима бўлди? Нега ажралишдинглар?..

— Мана ҳозир шуни гапирмоқчиман. Ойша расмлардагидай гўзал эди, ўғлимга эса қараб тўймасдингиз. Мен уларни севиб-ардоқлаб бир йил яшадим. Бу бир йил худди бир кундай ўтиб кетди. Бахтимизнинг чеки йўқ эди. Унга ҳеч ким раҳна солмасди... Бироқ... кунларнинг бирида ҳеч кутилмаган воқеа юз берди-ю, менинг бахтли ҳаётим барбод бўлди. — Бу сўзларни айтганида унинг товушидан алам сезилиб турарди.

Шу пайт хотиним менга ўгирилиб, инглиз тилида шундай деди:

— Назаримда, аравакашимиз софдил одамга ўхшайди. Ҳойна ҳой, у аёлни чин қалбдан севган.

— Уларнинг йўлда учрашганларини кўриб, бунга ишонч ҳосил қилиш қийин эмас, — деб жавоб бердим мен ва аравакашга ўгирилиб сўрадим:

— Нима воқеа бўлди, Ғуломиддин?

— Бир куни кечқурун отхонадан жуда яхши кайфиятда, ўзимча бир ишқий қўшиқни ҳиргойи қилиб қайтиб келаётган эдим. Шунда бирдан эски дўстларимдан бирини учратиб қолдим.

— Ишларинг қалай, қадрдон? — сўрадим мен унинг елкасига қоқиб.

— Раҳмат, яхши Ғуломиддин — жавоб берди у — Сен эса, жуда бахтиёр кўринасан.

— Нега энди бахтиёр бўлмай?

— Ҳар қалай, сен нима учун бахтлисан? — сўради у. Назаримда, менинг бахтим уни безовта қилаётгандай туюлди.

— Мен нега бахтиёрманми? Бутун олам бахтга тўла; қарагин, у қандай гўзал! — дедим мен атрофни қўлим билан кўрсатиб.

— Наҳотки, шунчалик гўзал бўлса, Ғуломиддин? — менга дўстимнинг саволида яширин афсусланиш бордай кўринди. Мен унинг менга нимадир демоқчи эканлигини, лекин ботинолмаётганини сездим. — Мен сенинг бахтингни поймол қилишни истамасдим, дўстим, — деб ғулдуради у, ниҳоят.

— Нима гап ўзи? Айт менга.

— Мен унинг қўлларидан маҳкам ушладим. Унинг айтсамми, айтмасамми деб иккиланаётгани билиниб турганди, мен нима гаплигини айтишни ялиниб сўрай бошладим.

— Агар мен айтсам, сен хафа бўласан, — деб у унамади.

Лекин бу мени қанчалик хафа қилмасин барибир нима гаплигини билишим лозим эди. Мен ҳамма ҳақиқатни айтишини худди телбалардай галаб қила бошлаганимдан кейин, у истар-истамас рози бўлди.

— Сенга ҳаммасини гапириб бериш кераклигини сезаяпман, Ғуломиддин, чунки сен менинг дўстимсан. Лекин мен бу ишни оғир азоб билан қиламан, менинг сўзларим сенга катта зарба бўлади. Мен сенинг Ойшанг кўчада қандайдир эркак билан гаплашганини кўрдим.

— Қаерда? — менинг нафасим оғзимга тиқилиб кетди.

— Уйингни орқасидаги тор кўчада. Менинг авзойимни кўриб у гапини бўлди ва жўнаб қолди.

Мен ҳам лом-лим демасдан уйимга шошдим. Дўстим мени тўхтатишга ҳаракат қилди, лекин қайда дейсиз! Менинг юрагим ғазаб, рашк ва хўрлик ҳиссига тўлиб тошганди. Мен ўзимни идора қилолмай қолдим.

Ғуломиддиннинг товушида ҳозир ҳам қаҳр-ғазаб сезилиб турганди. Бу мени ҳайратда қолдирди. Хўш, хотини бошқа эркак билан гаплашса нима бўлибди? Нима сабабдан бу даражада тутоқиб кетади? Бунинг устига, хотини уни жуда севаркан-ку?

— Бунинг нимаси ёмон, Ғуломиддин? Наҳотки, унга бирон-бир киши билан гаплашиши мумкин бўлмаса?

— Нималар деяпсиз, афандим! Пардали аёлни кўчада эркак билан гаплашишини мияга сиғдириб бўладими? Бунда унинг ор-номуси қаерда қолади?

— Биз кўрган аёлнинг ҳеч қанақа пардаси йўқ эди-ку? — деди кулиб хотиним.

— Энди унга парданинг нима кераги бор? — Ғуломиддин қизишиб қўлини силкиди. — Ҳозир унинг кўланкаси майдон. Энди у ҳеч кимнинг хотини ҳам эмас, қизи ҳам эмас, бир ўзи яшайди, нонини ҳам ўзи топиб ейди, — у яхши чевар.

— Бирон-бир киши билан сўзлашишнинг нима ёмони бор, Ғуломиддин? Мана, менинг хотинимни кўринг. У дуч келган одам билан гаплашиши ва кулишиши мумкин. Мен ҳеч бир қаршилик қилмайман.

— Наҳотки?

Менинг сўзларим уни ҳайратда қолдирди.

— Ҳа, чиндан шундай.

— Сизлар бошқа одамларсизлар, жаноб. Бу ер Панжоб, Бомбей эмас! Биз — қизиққонмиз. Бизнинг хотинларимиз бегона кишилар билан гаплашарканми? Яна кўчадая?.. Йўқ Ойшанинг бахтига бу мен эдим. Менинг ўрнимда бошқа одам бўлганида ўша жойнинг ўзида ўлдириб қўйган бўларди. — У аламдан чиқиш учун отнинг сағрига куч билан қамчи урди.

— Сиз шунинг учун уни ташлаб кетдингизми? — Мен ўзимнинг таажжубимни яширолмадим.

— Йўқ, йўқ, жаноб. Мен тутақиб кетган эдим, лекин ўзимни босдим. Уйимга келганимда қалтироғим босилмаган эди. Ойша менга кулиб қаради. Оҳ, бу қанчалик ширин ва сеҳргар табассум эди-я! Бироқ, мен унга, ҳатто, қарай олмадим. Мен гаплашмоқчи бўлгандим, бироқ, бармоғини лабига олиб бориб, жим бўл дегандай қилди, у болани аллалаётган эди... У куйлаган алла секин-аста менинг ғазабимни пасайтирди. Шундай бўлса ҳам, ўғлим уйқуга кетганидан кейин, мен ундан пичирлаб сўрадим:

[Давоми бор]

Давоми. Боши газетанинг ўтган сонида.

Редактор ўринбосари
М. КАРИМОВ.

ЯХШИ ФАЗИЛАТЛИ КИШИЛАРИМИЗ

ҲАВАС ҚИЛСА АРЗИЙДИ

Тўрт деразали шинам хона. Қатор қўйилган курсиларда одамлар ўзаро гаплашиб ўтиришибди. Тўрдаги икки эшикнинг дам униси, дам бунисидан қўлида қоғоз билан раҳмат, дея тез-тез одамлар чиқиб туришибди. Дераза ёнидаги курсида ўтирган атлас кўйлакли жувон пиш-пиш ухлаётган боласига гўё ҳаётда шундан бошқа нарса йўқдек тикилиб қолган.

— Ҳой келин, ўғилчанинг исмини нима қўйдинглар?.. — деди бир аёл.

Жувоннинг юзига табассум югурди.

— Шукуржон. Ойимлар Шукуржон акангиздек бўлсин, деб қўйдилар, — деб жавоб берди.

— Жуда яхши қилибсизлар-да, — дейишди ўтирганлар ҳам бу гапни тасдиқлашиб.

— Келиним ўғил туғса, албатта Шукуржон қўяман, — деди яна бир аёл.

— Ҳа айланай, қишлоқдаги ҳар бир ўғилли аёл ўғлини Шукуржонга ўхшасин, дейди — деди эшик олдида ўтирган сочига оқ оралаган аёл.

...1960 йилнинг эрта баҳори, асфальт ётқизилмаган йўлдан келаётган юк машинаси иккинчи «Оҳангарон» совхози, деб ёзиб қўйилган тахта олдига келиб тўхтади. Орқадан ёпирилган чанг тарқалгандан сўнг кичкина чамодан кўтарган йўловчи кўринди. Нарироқда, кўкалам майдонда яланг оёқ коптоқ тепиб юрган уч-тўрт бола қишлоқ одамига ўхшамаган кишини кўриб, чопиб келишди. Салом беришгач, тикилиб тураверишди. Йўловчи — нега яланг оёқ юрибсизлар? — деди даб-дурустдан.

Индамай турган болаларга гапи эриш туюлганини сездими:

— Бунақа юрманглар, оёқларингиздан зах ўтади, — деди.

У 2-«Оҳангарон» совхози касалхонасига бош врач қилиб тайинланган Шукур Толипов эди.

Касалхона жуда баҳаво ерда бўлса-да қаровсиз эди. Уч-тўрт жойда чўнқайиб турган тупроқ уюмидан качонлардир атрофи пахса девор бўлганини билса бўларди. Яқин ўртада ўтказилган кўчатларнинг деярли ҳаммасини мол кемирган. Уларнинг ҳам тутганидан қуригани кўп. Касалхона 40 ўринли бўлиб, бир чеккаси туғруқхона эди. Шукур ака бу ҳолатни кўриб, дастлабки иш режаларини кўнглига тугиб қўйди.

У, одатдагидек, ишни ходимлар билан танишишдан бошлади. Ҳар бир ходим билан алоҳида ўтказилган суҳбатдан ўз иш тажрибасига асосланиб кимнинг қандай эканини билиб олди. Жўра Шодиев, Мавлуда Гареева, Зайнаб Қаршиева кабилар кўмагида ишга киришди. Биринчидан, касалхонада қаттиқ режим ўрнатди. Аввал касал кўрувчилар беморнинг олдига тўппа-тўғри кириб кетаверар, халат кийса кияр, киймаса йўқ эди. Бунга чек қўйилди. Негаки, тартиб йўқ жойда иш сифати ҳам бўлмайди.

Ўша йилнинг ўзида касалхона атрофига девор олиниб, турли гул, манзарали ва мевали дарахт экилди. Бир йилдан сўнг атроф курорт тусини олди. Буларнинг ҳаммаси касалхонанинг ўз кучи билан бўлди. Энди иккинчи бир нарса, яъни дастлаб ишга келганда кўнглига туггани — туғруқхона масаласи қолган эди. Фонд ажратилмагани учун касалхонанинг ўзи туғруқхонани қура олмасди. Толипов бу масалани совхоз маъмурияти олдига қўйди. Иккинчи йили ўн беш ўринли, жиҳозли туғруқхона ҳам юзага келди. Бироқ бу ҳам кам эди. Совхоз территорияси кенг, аҳоли ҳам шунга яраша, қишлоқ совети бўйича 12 минг хўжалик яшайди. Шунга битта касалхона. Бу эса бош врачдан жуда катта масъулият талаб қиларди. Устига устак, касалхонада кўп мутахассис етишмас, тиш доктори, болалар врачи йўқ эди. Шаҳар касалхонасидан ярим ставкага тиш доктори ва бошқа мутахассислар топиб келди. Улар ҳафтада уч кун ишлай бошлашди.

Бу ишлар фақат икки йил ичида бўлиб ўтди, холос. Халқимиз интилганга толе ёр дейди. Мана, орадан ўн йил ўтди. Касалхона намунали шифо даргоҳига айланди. Шукур ака ҳақида жуда кўп ёзиш мумкин. Бироқ бир нарсани алоҳида айтиб ўтишни жоиз деб ҳисоблаймиз. Шу кунда Шукур ака Толипов бир ташвиш билан юрибди. Бу ташвиш ҳам халқ манфаати учун қилинадиган иш: болалар учун алоҳида корпус қурдирмоқчи.

Ҳаётда халқдан доно, халқдан одил кимса йўқ. Шундан халқ баҳоси энг одил, энг тўғри баҳо. Халқ ҳурматига сазовор бўлиш осон эмас. Шукур аканинг номини халқ эъзозлаб ўз невaралари, ўз фарзандларига қўяр экан, демак, бу бежиз эмас. У бунга ўзининг кўп йиллик тиним билмас меҳнати орқали эришгани сир эмас.

Ҳ. КАРИМОВ.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13|VII да **Гавҳари шамчироқ**, 15|VII да **Фарғона тонг отгунча**.

КИНО

14 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Ўзимизники — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Яшасин севги! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим ва кеч 7.20 минутда), «МОСКВА» (кундуз соат 1,5 ва кеч 9 да).

Ўғирланган — «ЧАЙКА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, 11 ярим, кундуз 3 ярим ва кеч 7 да), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 3 да).

Уч ёқлама текширув — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Графиня Коссель — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6 ва 8.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10 яримда бошланади)

Ўғирланган — «ФЕСТИВАЛЬ».
Ўзимизники — «ХИВА».
Лақма — ТЕЛЬМАН номли.
Сингилгинам Керри — «РАКЕТА».

15 ИЮЛДА

ҚИШКИ БИНОДА

Ўғирланган — «ЧАЙКА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, 11 ярим, кундуз 3 ярим, кеч 7 да).

Яшасин севги! — ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз 1 ярим, кеч 7.20 минутда), «МОСКВА» (кундуз соат 1, 5, кеч 9 да).

Ўзимизники — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2, 4 да).

Онам эрга тегди — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Уч ёқлама текширув — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6, 8, 10 да).

Графиня Коссель — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6 ва 8.45 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10 яримда)

Ўзимизники — «ХИВА», ТЕЛЬМАН номли.
Ўғирланган — «ФЕСТИВАЛЬ».
Улкан севги серенадаси — «РАКЕТА».

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙНИЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

2 АВГУСТГАЧА

ФИГУРАЛИ УЧИШ БЎЙИЧА
ЖАҲОН ВА ЕВРОПА БИРИНЧИЛИГИ ҲАМДА ОЛИМПИАДА ЎЙИНЛАРИНИНГ КУМУШ МЕДАЛЬ МУКОФОТИ СОВРИНДОРЛАРИ

ТАТЬЯНА ЖУК
ВА
АЛЕКСАНДР ГОРЕЛИК
ИШТИРОКИДА

«МУЗ УСТИДА ЦИРК» ТОМОШАЛАРИ

Шунингдек А. МАЙОРОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ
«ХОККЕЙ ЎЙНОВЧИ АЙИҚЛАР»
ҚАТНАШАДИЛАР

Билетлар сотилмоқда.
Справкалар учун телефонлар: 44-61-54, 44-50-12.

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ЯККА КИЙИМЛАР ТИКИШ ФАБРИКАСИ

аёлларнинг енгил кўйлаклари, пальтолари, эркакларнинг костюмлари ва пальтолари, ҳамда болаларнинг кийимларини тикиб бериш учун

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
БУЮРТМАЛАРНИ БАЖАРИШ МУДДАТИ:

аёлларнинг енгил кўйлакларини тикиш учун — 10—15 кун;
шим тикиш учун — 4—8 кун;
аёлларнинг устки кийимларини тикиш учун 7—10 кун;
эркакларнинг устки кийимларини тикиш учун — 8—15 кун.
Ассортиментда шойи ва шерсть газмоллар бор.

АТЕЛЬЕЛАР АДРЕСИ:

«Лола» салони — «Правда Востока» кўчаси, 23 уй;
8 ателье — Чилонзор массиви, «Савдо маркази»;
1 — Киров кўчаси, 20 уй;
2 — Ш. Руставели кўчаси, 53 уй;
3 — У. Юсупов кўчаси, 5 уй;
7 — К. Маркс кўчаси, 53 уй;
«Шодлик» модалар уйи — Б. Хмельницкий кўчаси, 24 уй;
10 — У. Юсупов кўчаси, 95 уй;
15 — Қорамурт кўчаси, 15 уй;
25 — Библиотечний кўчаси, 11 уй;
29 — Луначарский шоссеси, 129 уй;
34 — Большевик кўчаси, 6 уй.

БИЗНИНГ АТЕЛЬЕЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Реклама ва эълонлар

РАДИО

13 ИЮЛЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Наманган зарбдори» (русча) **18.10** Қурувчилар учун концерт. **19.20** Ўзбек халқ куйлари. **20.00** «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. **20.40** Куйлар **20.55** «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча) **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. **22.20** Енгил куйлар. **23.00** Футбол. СССР биринчилиги «ЗАРЯ» (Ворошиловград) — «ПАХТАКОР». Ворошиловград шаҳридан олиб эшиттирилади. **23.45** «Тинглаб дам оламиз». **24.00** Тунгги концерт

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 С. Цинцадзе. Виолончел ва оркестр учун иккинчи концерт. **19.30** Ф. Лист ва Н. Паганинининг камер куйлари. **20.00** С. Аҳмаднинг «Пойқадам» ҳикояси (тожикча). **20.20** «Наво» мақомидан парчалар. **21.00** А. С. Пушкин «Қизғончиқ валломат» радиоинсценировка. 21.40 МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 Мосевич. «Барба» радиоспектакли (русча).

14 ИЮЛЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Фотима Баратова ижросида қўшиқлар. **8.25** Совет экрани куйлари. **9.30** Т. Эрматов. Симфоник оркестр учун поэма. **10.30** Огаҳий шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. **11.15** «Фан ва турмуш» туркумидан (ўзбекча). **11.30** Ю. Николаев. Виолончел ва фортепьяно учун соната. **13.30** В. Селиванов ва М. Лукач куйлайди. **16.10** В. И. Ленин Ўзбекистон композиторлари вокал-симфоник ижодида» деган суҳбатли концерт. **16.50** «Правда» газетасининг обзори. **18.00** «Партия кўрсатмаси — бажарилади» деган эшиттириш (русча). **18.10** Д. Зокиров. Халқ чолғу асбоблари оркестри учун сюита. **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20** Ёш ижрочилар концерти. **20.00** «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Дала меҳнаткашлари учун концерт. **22.20** Лирик қўшиқлар. **22.40** Севимли ёзувчилар радиокутубхонаси. М. Шайхзода шеърлари. **23.15** Дам олиш концерти. **24.00** Тунги концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Эстрада куйлари. **9.15** Реклама ва эълонлар. **19.00** Ғайратий. «Фурқат» поэмаси асосида радиоинсценировка. **19.30** Бетховеннинг иккинчи симфонияси **20.00** Пахта далалари меҳнаткашлари учун концерт. **20.30** Қорақалпоқ куйлари. **20.50** «Дўстлик қуллуғи». Туркманистон радиосининг эшиттириши (русча). **21.00** «Мен коммунист» радиокомпозицияси. **21.40** МОСКВА.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Н. Фозилов. «Оқим» радиопостоновкаси (ўзбекча). **15.30** Халқаро конкурслар лауреатларининг концерти. **19.00** Сидоркин. «Ломоносов ҳақида ўйлар» радиопьесаси.

ТЕЛЕВИЗОР

13 ИЮЛЬ

ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси. **18.30** Болалар учун. «Қувноқлар давраси» (ўзбек тилида).

Рус тилида: 19.00 Телевизион янгиликлар. **19.15** «Стокгольм Ленинни хотирлайди». Ҳужжатли фильм. **19.45** Курашаётган Вьетнам поэзияси. **20.00** Реклама **20.15** Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.25 Телевизион янгиликлар. **20.40** Оламда нима гап? **21.10** Б. Раҳмонов. «Мардлар қиссаси». Тошкент шаҳар Охунбобоев номидаги халқ театрининг спектакли.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР биринчилиги. «СПАРТАК» (Москва) — «ДИНАМО» (Москва). Танаффус вақтида ва охирида янгиликлар. **00.30** П. И. ЧАЙКОВСКИЙ НОМИДАГИ IX ХАЛҚАРО КОНКУРСИНИНГ ТАНТАНАЛИ ЁПИЛИШИ ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ. Танаффус вақтида «Зангори экран» ҳафталиги. **02.45** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

Ўзбек тилида: 18.00 Абитуриентлар учун физикадан машғулот. **19.00** Абитуриентлар учун математикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Ўқувчилар учун концерт. 21.00 Янгиликлар. 21.05 Актуал саволларга жавоблар. **21.20** Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

22.30 «Ўнинчи қадам». Бадиий фильм (ўзбек тилида).

14 ИЮЛЬ

СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатувлар программаси. **13.05** Янгиликлар. **13.15** Телеочерк. 14.15 «Пионерия» телевизион агентлиги. 14.45 Рангли телевидение «Шерларни ўргатувчи». Бадиий фильм. **16.20** Янгиликлар. **16.25** Москва кундузги кўрсатувларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.25 Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.30 Телевизион янгиликлар. **18.45** Пойтахтимиз меҳмонлари. А. Володин. «Беш учрашув». А. П. Чехов номидаги Павлодар область драма театрининг спектакли **20.45** Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.55 Телевизион янгиликлар. **21.10** Дўстларимиз маслаҳати. **21.30** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистка Р. Мазоҳидова куйлайди. **22.10** «Она садоқати». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 Ўқув кўрсатувлари программаси. Абитуриентлар учун математикадан рус тилида машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Юлдузча порлайди». **20.30** Актуал иқтисодий проблемалар. **21.00** Янгиликлар. **21.05** «Ватанимиз қўриқчилари». Чегарачи-спортчиларга бағишланган кўрсатув. **21.35** «Серенада». Телевизион бадиий фильм. **22.00** Концерт. Танаффус вақтида «Вақт» информацион программаси. **01.00** «Қўшнингга табассум қил». Телевизион бадиий фильм. **02.10** Москва кўрсатувларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 Фортепьяно концерти. **20.40** «Шаҳар ҳақида ҳикоялар». Кинофильм.

Рус тилида: 21.00 «Қурай навоси». Фильм-концерт. **21.25** Фаина Раневскаянинг ижодий портрети.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар — 33-27-22 партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари, 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари — 33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар — 33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими — 33-28-95 эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579
НАШР 3051.
Р—06950.